

OPONENTSKÝ POSUDOK NA DIPLOMOVÚ PRÁCU:

Rythmus v urbánním prostoru a rytmoanalýza – Příklad Prahy

autor: Bc. Michal Smrčina

Oponentka: Emília Jarošová

EKS, FHS, UK, 2015

TEORETICKÁ ČASŤ:

V teoretickej časti autor rozsiahlo a vyčerpávajúcim spôsobom popisuje rytmoanalýzu a jej rôzne aplikácie. Podľa môjho názoru sa jedná o časť vyhovujúcu požiadavkam na diplomovú prácu. Za kladné momenty tejto časti práce považujem:

Komplexný prístup k popisu Lefebvrovho diela.

Rozsah tejto časti.

Učesaný jazykový prejav s minimom chýb a rušivých preklepov.

Preukázanie znalosti témy a orientácia v nej.

Za nedostatky považujem:

Práca má podľa môjho názoru skôr charakter samostatných referátov z odbornej literatúry. Nie je zomknutá a jej jednotlivé časti často nie sú orientované na samotnú tému práce, ale na popísanie obsahu zhrnutých odborných podkladov (napr. Na str. 42 vymenovanie kapitol knihy, alebo postupný popis príspevkov zo zborníku od str. 52). Práca je tak neprepojená a jej jednotlivé časti ostávajú málo previazané. Pre prípadné budúce práce odporúčam držať sa témy užšie a ak je ňou urbánne prostredie, neposkytnúť tak veľký priestor rytmoanalýzam napríklad lunárnych cyklov (str. 64- 67).

Za menší formálny nedostatok považujem stratené autorstvá niektorých myšlienok. Na mnohých miestach sa v texte vytráca patnosť kto je autorom myšlienky, často v dôsledku toho, že celá kapitola je parafrázou. Zmätočne to pôsobí najmä ak sa jedná o hodnotiace výpovede, alebo autora, hovoriaceho o inom autorovi. Do budúcich prác tiež odporúčam citácie prekladať a ich pôvodné znenie uviesť radšej v poznámke pod čiarou.

PRAKTICKÁ ČASŤ:

Praktickú časť práce považujem za slabú.

V práci je nedohľadateľné, aký dlhý čas výskumná sonda trvala a koľko pozorovaní bolo učených. Podľa prílohy by sa dalo súdiť, že 4 dni (aj to veľmi prerušovane). Je dosť otázne, či je to dostatočne dlhý čas na popísanie a rozklúčovanie rytmov lokality, a tiež či je objem výskumných dát dostatočný. Takisto sú spochybniteľné aj autorom zvolené časové úseky ako vypovedajúce, možno by stačilo výber lepšie odôvodniť, ale s odôvodnením zo s. 69: „Zvolil

jsem několik časových úseků s hypotézou, že by mohly reflektovat rytmické chování běžné populace v odlišných a přitom typických denních dobách...“ je dost spochybnitelné, či je lokalita popísaná vyčerpávajúco, respektíve či vynechanie ostatných denných dôb je odôvodnené.

V sonde takisto chýba poriadna interpretácia a analýza zozbieraných dát. Na str. 68 autor píše: „Jedním z obecných cílů bylo odhalit pozorovatelnou povahu místa, určit jeho rytmyzátory, odkrýt vztahy a rytmy, které ho ovládají a i ty, které odolávají, klasifikovat jednotlivé mechanismy (i mocenské) a pokusit se předložit návrh či podklad potenciálního vývoje a přístupu k Vltavské v budoucnosti.“ Namiesto toho je ponúknutý zjednodušený a zovšeobecnený popis sledovanej lokality, ktorý by bol možný aj bez hlbšieho pozorovania. Čo ale veľmi oceňujem je, že to autor sám uznáva, keď na s. 77 píše: „Sama potvrzuje to, co může být patrné také pozornějšímu pohledu a reflexi místa laikem...“). Mocenské mechanizmy sú spomenuté len ako podivne klasifikovaná nepriamo pôsobiaca ekonomická moc (s. 76) a sú im venované dohromady asi 3 riadky, ak nepočítam spomenutie spoločenskej moci dopravy, na tej istej strane. Návrh na potenciálny vývoj Vltavskej budúcnosti sa redukoval na vágne formulovaný návrh priestor oživiť všeobecným spôsobom (zatraktívniť verejný priestor, alebo umiestniť atraktor). Chýba tu tiež zasadenie Vltavskej do širšieho kontextu, nemusí byť celej Prahy, stačí mestskej časti, pretože jej rytmy podľa môjho názoru úzko súvisia s jej základným problémom, ktorým nie je existencia anti miest, alebo rozvrhnutie a rytmizácia priestoru, ale jej odrezanie od zbytku mesta zásadným (a podľa môjho názoru aj dosť nešťastným) dopravným zásahom, mimoúrovňovou križovatkou, ktorej padla za obeť takmer celá obec Bubny.

Problémom je tiež vymedzenie lokality a jej rozdelenie na sektory. Určite bolo opodstatnené a predpokladám, že bolo učené správne, ale „plánik“, ktorý bol použitý k jeho ilustrácii považujem za nedostačujúci. Ak by mal prácu čítať a čerpať z nej niekto, kto na Vltavskej nikdy nebol, som presvedčená, že by podľa načrtnutého plánu nezistil, o čom pri jednotlivých sektoroch autor hovorí. Stačila by možno obyčajná mapa s naznačením hlavne pozorovateľovho stanoviska, a najmä s legendou (čo je metro, čo je električka), ideálne v mierke.

Sklamaním je aj to, koľko málo zo zaujímavých, v teoretickej časti spomenutých, konceptov sa autor pokúsil aplikovať na pozorovanej lokalite a to, že tak rozsiahla teoretická základňa viedla k tak zjednodušujúcej aplikácii.

Samostatným problémom je príloha, ktorá je vo veľmi slabej kvalite. Rozumiem ukázaníu terénnych poznámok pre ilustráciu, ale považujem za vhodné, aby boli dáta prepísané do čitateľnej podoby. K obrazovej časti prílohy chýbajú popisky. Grafické spracovanie rytmov Vltavskej je síce nesporne zaujímavé, ale bez popisu toho, čo tým chcel autor vizualizovaných informácií zdieľať, sú podľa môjho názoru nehodnotné a dalo by sa povedať, že aj zbytočné (Stačilo by napísať, čo znamená ktorá farba, čo znamenajú línie, čo body, čo plochy, čo ich veľkosť, čo usporiadanie...).

Na praktickej časti oceňujem, že ju autor sám skromne označuje za sondu s cieľom ilustrovať možnosti rytmooanalýzy a navrhuje jej doplnenie ďalším výskumom a tiež to, že si,

ako som spomínala, uvedomuje, že by sa k rovnakému výsledku dalo dôjsť aj laickým pozorovaním.

Takisto oceňujem vyhliadnutie pozorovacieho miesta podľa známeho Lefebvrovho pozorovania z balkóna.

Za kladnú tiež považujem autorovu situačnú zmenu pozorovania a jej odôvodnenie a ospravedlnenie, a to „immersion“, ktorú Popisuje na strane 70, aj keď tým vlastne porušil zvolenú metodológiu.

Celkovo ale rozsahom i obsahom hodnotím praktickú časť práce ako slabú.

Napriek tomu, že by podľa môjho názoru práci možno mohlo pomôcť prepracovanie praktickej časti, nechávam rozhodnutie na komisii a prácu celkovo navrhujem pripustiť k obhajove so známkou 3.

Emília Jarošová

V Prahe, 19.9.2015